

Тема 1:

Възникване и развитие на счетоводството. Особености на счетоводството. Предмет, метод, принципи.

Ас. Ат. Атанасов

Необходимостта от счетоводство

Необходимостта от счетоводни записвания възниква в още в древността, когато за пръв път са се появили разменни отношения между хората и когато тези отношения са се оформили в търговски връзки, отначало между отделни лица, а впоследствие и между отделните народи.

Предпоставки

- - Частната собственост
- - Писмеността
- - Капиталът, тъй като без наличието на капитал не би било възможно осъществяването на каквато и да е стопанска дейност;
- - Търговията,
- - Кредитът
- - Парите като всеобщ еквивалент
- - Математиката, разглеждана като съвкупност от способности за елементарни изчисления и пресмятания.

Историческо развитие

- Египет, Месопотамия, Вавилон, Древен Рим
- Възникване на т. нар. просто счетоводство (аплографията). - то не дава представа за икономическия и правен характер на извършваните стопански и финансови операции и не създава условия за упражняване на контрол върху верността на записванията.
- двойното счетоводство (диплография) – то възниква в резултат на настъпилите промени в стопанския, социалния и културен живот на хората в епохата на Възраждането.

*Портрет Лука Пачиоли - "Бащата" на счетоводството.
Художник Леонардо да Винчи. Италия. Около 1510 година.*

- Лука Пачоли – през 1494г. издава “Всичко за аритметиката, геометрията, пропорциите и отношенията.” /“Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita”/, посветен на проблемите на математиката, съдържа трактат (раздел), озаглавен Particularis de Computis et Scripturis (За сметките и записванията), в който за първи път се описва т. нар. Венецианска счетоводна система

В България

- Първата българска книга по счетоводство:

“Диплография – или как ся държат търговски книги”

издадена през 1850 година в Цариград
от братята Стоян и Христо
Караминкови

Определение

Счетоводството представлява информационна система за документално, непрекъснато и взаимосвързано отразяване в паричен измерител на стопанските факти, явления и процеси в рамките на предприятието, чрез прилагане на специфични способности.

Направления:

Обособили са се в края на 19 век и началото на 20 век.

- **Управленско счетоводство** /вътрешно - фирмено, аналитично, преди това – калкулационно/
- **Финансово счетоводство** – изготвяне и предоставяне на информация, насочена към външните потребители.

Потребители на счетоводната информация

- Вътрешни
- Външни

Особености на счетоводството

- Счетоводството има задължителен характер.
- Счетоводството като практическа дейност се осъществява не въобще, а в рамките на предприятието.
- Пълно, взаимно свързано и непрекъснато отразяване на стопанските факти, явления и процеси, цялото имущество на предприятието и промените, настъпили в него в резултат на стопанските операции.
- 4. Задължително използване на стойностния (паричен) измерител.

-
- Документална обоснованост.
  - Счетоводството прилага специфични способности, които в своята съвкупност формират счетоводния метод.
  - Счетоводството се осъществява непрекъснато
  - Създаваните посредством счетоводството счетоводни записвания могат да имат доказателствена сила при решаването на спорове между търговци в съда.

Счетоводни принципи

Счетоводните принципи следва да се разглеждат като изходни постановки (правила), които трябва да бъдат спазвани за да може счетоводството да изпълни своите обществени функции. Прилагането им осигурява съпоставимост, идентичност и разбираемост на отразената в счетоводните отчети информация в отделни предприятия, отрасли, национален и международен мащаб.

Счетоводни принципи

- Текущо начисляване
- Действащо предприятие
- Предпазливост /консерватизъм, благоразумие/
- Съпоставиност на приходите и разходите
- Предимство на съдържанието пред формата
- Запазване при възможност на счетоводната политика от предходния

Предмет на счетоводството

Определение:

Това са средствата на предприятието по състав и източници на формиране и тяхното движение в резултат на осъществяваната от предприятието дейност.

Метод на счетоводството

- Съвкупността от способности, с които си служи счетоводството, с чиято помощ се обхващат обектите на счетоводно отчитане.
- Способите са:
  1. Балансово обобщаване
  2. Документиране
  3. Инвентаризация
  4. Оценка
  5. Калкулация
  6. Система на счетоводните сметки
  7. Принцип на двойното записване
  8. Сводка на отчетните данни

Счетоводна политика

Определение:

Съвкупност от принципи, правила, изходни положения, концепции, бази и процедури, които предприятието възприема за отчитане на дейността си.

Вашите въпроси ?